

Fylkesmannen i Vestfold

Klima- og miljødepartementet

Postboks 8013 Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Hanna Fossen-Thaugland
33 37 11 94

Deres referanse:

Vår referanse:
2017/5353
Arkivnr: 560

Vår dato:
15.11.2017

Høringsuttalelse - statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene

Det vises til oversendelse av 03.10.17.

Saken gjelder

Saken gjelder offentlig ettersyn av forslag til nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene. Klima- og miljødepartementet ber om at høringsuttalelsene ikke tar for seg tema klima- og energiplanlegging, ettersom forslaget kun er en videreføring av gjeldende statlige planretningslinjer.

I høringsbrevet beskrives hensikten med de nye retningslinjene som «å styrke kommunenes arbeid med klimatilpasning og for å følge opp føringer fra Meld. St. 33 (2012 – 2013) om klimatilpasning».

Fylkesmannens vurdering

Retningslinjenes formål

I ovennevnte Stortingsmelding står det i kapittel 7 om *klimarobuste kommuner* at «for å sikre robuste lokalsamfunn i framtiden er det nødvendig at hensynet til et endret klima blir integrert i de kommunale og fylkeskommunale ansvarsområdene. Klimatilpasning, som et tverrgående og langsiktig hensyn, må integreres i eksisterende oppgaver i kommunene. Hensikten med retningslinjen er å legge til rette for at kommunene i sin langsiktige planlegging og i sin arealplanlegging styrer utviklingen i kommunen slik at den blir mindre sårbar for klimaendringene».

Fylkesmannen i Vestfold er i tvil om forslaget til planretningslinjer i tilstrekkelig grad følger opp intensjonene i Stortingsmeldingen. Riktignok pekes det på de viktigste virkemidlene kommunene har gjennom planlegging, men retningslinjene legger i stor grad opp til vurdering av hensyn mer enn krav til konkret handling. Det er kommunene som står i en førstelinje i møte med klimaendringene, og det er helt nødvendig at klimaendringene integreres i alle kommunens sektorer. For å sikre iverksetting av Stortingets klimapolitikk, mener Fylkesmannen at det er nødvendig med tydeligere statlige virkemidler i planretningslinjene.

Fylkesmannens rolle i arbeidet med klimatilpasning

I forslaget punkt 2, tredje avsnitt tillegges fylkeskommunene det overordnede veiledningsansvaret for kommunene. Videre oppfordres fylkeskommunen i punkt 4.1, tredje avsnitt til å «vurdere hvordan fylket kan legge til rette for klimatilpasning innen samfunnssikkerhet og beredskap (...)». Fylkesmannen er uenig denne ansvarsfordelingen.

Fylkesmannen har betydelige oppgaver og et bredt ansvar på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet, med en direkte og ubrutt styringslinje til direktorat og departement. Klarhet i denne linjen er helt avgjørende for handling, spesielt i krisesituasjoner som er så store at fylkesmannens samordningsansvar trer i kraft.

Kommunene på sin side har førstelinjeansvar på feltet. Det innebærer ansvar for risikoreduserende og forebyggende tiltak på samfunnssikkerhetsområdet. Ikke minst har kommunene ansvar for å håndtere kriser når de oppstår – de skjer jo lokalt. Fylkesmannen har myndighet og plikt til regelmessig å føre tilsyn med at kommunene har orden på planverk og ROS-analyser. Samtidig driver fylkesmannen med regelmessig øving av kommunene på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet.

På denne måten henger systemet sammen i en enhetlig og klar ansvarskjede fra sentrale statsmyndigheter til lokal kommune, med fylkesmannen som det regionale bindeleddet og knutepunktet. Det foreliggende forslaget om å sette fylkeskommunen delvis i fylkesmannens sted, vil rukke fundamentalt med denne ansvarskjeden og frarådes på det sterkeste. Fylkesmannen legger stor vekt på hensynet til kommunene. For et effektivt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap bør både det faglige ansvaret og veiledningsansvaret ligge tydelig plassert ett sted.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Per Arne Olsen